

Verslag

Omschrijving	Verslag bestuurlijk overleg 9 september 380 kV Netuitbreiding Maasbracht-Eindhoven
Voorzitter	Dorothe Albers, MT-lid directie Realisatie Energietransitie bij het ministerie van Klimaat en Groene Groei
Vergaderdatum en -tijd	17 september 2024, 14.00 uur - 15.30 uur
Locatie	Online

Aanwezigen:

Bestuurders namens gemeentes: Rens Peijenburg (gemeente Valkenswaard), Rik Thijs (gemeente Eindhoven), John Bankers (gemeente Asten), Suzan van de Goor-Gelens (gemeente Waalre), Robert Groenewoud (gemeente Heeze-Leende), Sjors Blomen (gemeente Maasgouw), Erik Nijssen (gemeente Peel en Maas), Gaby van den Waardenburg (gemeente Helmond), Tom Oomen (gemeente Deurne), Patrick Kok (gemeente Nuenen), Thomas van Gemert en Lisbeth Steinbach (gemeente Weert), Dirk Franssen (gemeente Roermond), Michel Graef (gemeente Leudal), Frank Stravers (gemeente Geldrop-Mierlo), Bram Meessen (gemeente Nederweert)

Bestuurders namens provincies: Wilma Dirken (provincie Noord Brabant), Micheal Theuns (provincie Limburg)

Bestuurders namens waterschappen: Peter van Dijk en Suzanne de Zoeten (waterschap Aa en Maas), Jeroen Achten (waterschap Limburg), Martijn Tholen (waterschap De Dommel)

Ambtelijke ondersteuning namens gemeentes: Carlo Zwartendijk (gemeente Valkenswaard), Martijn José en Renske van de Brand (gemeente Eindhoven), Frank Niessen en Aico Visschers (gemeente Waalre), John Heijster (gemeente Heeze-Leende), Remy Kuijpers (gemeente Maasgouw), Dennis Langerak (gemeente Peel en Maas), Arie Ras (gemeente Nuenen), Esther Puts (gemeente Leudal), Kimberley Roost (gemeente Nederweert)

Namens provincies: Isabelle Reinders (provincie Noord Brabant), Yvan Vavier (provincie Limburg)

Namens het ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG): Dorothe Albers, Eugène Witjes, Luuk van Dijk, Willem Cijssouw, Yannick Huijsing

Namens TenneT: Marc Lentjes, Marjolein Mulder, Maarten Merks, Paul Cuppens

Afwezig met afmelding: Willem van Doorn (gemeente Someren), Mieke Verhees (gemeente Eindhoven)

Afwezig: Karel Boonen (gemeente Cranendonck)

1. Opening:

De voorzitter opent het overleg om 14:00. Dorothé Albers (KGG) is MT-lid bij het ministerie van Klimaat en Groene Groei en verantwoordelijk voor een groot deel van de projectprocedures van nationale energieinfrastructuur op land. Er vindt een korte voorstelronde plaats. Aan de hand van een presentatie, die samen met een aantal bijlagen vooraf met de deelnemers is gedeeld, worden de nut en noodzaak, procedure en samenwerking met overheden besproken. Ook wordt de bestuurders gevraagd om een reactie op de algehele aanpak van het project en zo mogelijk een (positief) advies op het publiceren van het VenP.

2. Nut & noodzaak en uitgangspunten project

Toelichting door Marjolein Mulder (projectleider TenneT)

Vanaf 2030 zal er een knelpunt in het stroomtransport op de bestaande 380 kV-verbinding tussen Eindhoven en Maasbracht optreden. Dit knelpunt treedt deels op door de ambities van de Cluster Energie Strategieën (CES) en Verkenning Aanlanding Wind Op Zee (VAWOZ) met mogelijk een diepe aanlanding bij Maasbracht en zal richting 2035 verder toenemen.

- Op de korte termijn wordt dit knelpunt verholpen door verzwaring van de bestaande verbinding (project Beter Benutten Bestaande 380 kV Maasbracht Eindhoven). De werkzaamheden van dat project worden op dit moment uitgevoerd.
- Op de lange termijn is echter een extra 380 kV-verbinding tussen Maasbracht en Eindhoven noodzakelijk. Deze zal in 2035 in bedrijf genomen worden.
- In de periode 2030-2035 zal dit knelpunt operationeel opgelost worden. Komt dit project er niet, dan zal dat de leveringszekerheid na 2035 in gevaar brengen. Dit kan ertoe leiden dat in de toekomst bedrijven en consumenten niet op elk moment van de dag meer elektriciteit kunnen gebruiken. Uit een onderzoek naar de raakvlakontwikkelingen, zoals de Delta Rhine Corridor en flexibiliteit door industrie, blijkt dat deze geen permanente oplossing bieden voor het gesignaleerde knelpunt en in sommige gevallen het knelpunt zelfs vergroten.

TenneT hanteert voor dit project een stalen vakwerkmast van het type Moldau. Uitgangspunten die gehanteerd worden bij de tracering en de bepaling van de buitengrenzen van het zoekgebied zijn:

- Bovengronds aanleg van de nieuwe verbinding (het "bovengronds, tenzij" principe);
- Niet combineren met bestaande hoogspanningsmasten;
- Rechtstand & afwijking lengte tot circa 10% van de bestaande 380 kV-verbinding
- Geen doorkruising van woonkernen
- Waar mogelijk vermijden van beschermde natuur en gevoelige gebouwen.
- Bij voorkeur aanleg parallel aan bestaande boven-regionale infrastructuur;

Op dit deel van de presentatie geven de bestuurders de volgende aandachtspunten mee:

- Sjors Blomen (wethouder Maasgouw) geeft aan dat de ligging van het 380 kV-station met de diverse bestaande en nieuwe hoogspanningslijnen de ruimtelijke situatie complex maakt. Hij benadrukt het vermijden van gevoelige gebouwen, beperken impact op landschap en gezondheid zo goed mogelijk mee te nemen in de procedure. Hij verzoekt het ondergronds aanleggen als onderzoeksalternatief mee te nemen.
 - o Marjolein Mulder bedankt de wethouder voor zijn reactie. In de volgende fase van de projectprocedure zal er geregeld afstemming zijn met omgevingspartijen waarin deze aandachtspunten nadrukkelijk

- meegenomen zullen worden. Het is nu niet op voorhand te zeggen of een ondergronds onderzoeksalternatief ook onderzocht wordt.
- Martijn Tholen (bestuurslid Waterschap de Dommel) geeft aan dat de waterschappen graag betrokken willen zijn bij de gebiedsindelingen natuur en de effecten van de tracering. Verder vraagt hij zich af in hoeverre er een afweging gemaakt wordt voor het meewegen van Natura 2000 en beekdalen.
 - o Marjolein Mulder geeft aan dat belemmeringen door natuur in de volgende fase worden onderzocht en dat deze thema's zullen terugkomen in de verschillende onderzoeksalternatieven. Om deze zo goed mogelijk in kaart te brengen zijn er in de volgende fase werksessies waar de waterschappen bij betrokken zullen worden.
 - Gaby van den Waardenburg (wethouder Helmond) onderstreept de reactie van Sjors Blomen en vraagt zich af waarom het uitgangspunt bovengrondse aanleg is. In Breda worden deze verbindingen nu ondergronds geplaatst.¹ Ze vraagt zich af waarom dat hier niet het geval is.
 - o Marjolein Mulder geeft aan dat dit het beleid van TenneT is (principe "bovengronds, tenzij"). 380 kV verbindingen worden bovengronds aangelegd, tenzij er uitzonderlijke ruimtelijke of technische knelpunten zijn waarvoor ondergronds aanleggen onderzocht zal worden. Dit uitgangspunt is in het Voornemen en Participatieplan (VenP) uitgelegd en zal in de volgende fase verder uitgewerkt worden
 - o Dorothe Albers sluit zich aan bij de argumenten die Marjolein Mulder maakt en geeft aan dat dit geen nieuw uitgangspunt is maar altijd al zo is geweest. Dit uitgangspunt is door het Rijk in het Programma Energiehoofdstructuur (PEH) opgenomen. Ondergronds aanleggen blijft een uitzondering.
 - o De wethouder geeft aan dit te begrijpen, maar verzoekt ondergrondse aanleg niet bij voorhand uit te sluiten maar te onderzoeken.
 - Bram Meessen (wethouder Nederweert) vraagt zich af wat er wordt verstaan onder gevoelige gebouwen. Langs de bestaande verbinding zal een aantal agrarische bedrijven van functie veranderen. Hij spreekt de voorkeur uit om de netuitbreiding niet parallel aan de bestaande verbinding aan te leggen.
 - o Marjolein Mulder geeft aan dat gevoelige objecten woonlocaties buiten woonkernen zijn. Ook locaties voor de opvang van kinderen en scholen vallen hieronder.² Woonkernen worden bij voorhand al uitgesloten voor tracering. Als de functies van bestaande bestemmingen gaan veranderen zal dit meegenomen worden in de volgende fase van de procedure.
 - o Gaby van den Waardenburg geeft aan dat niet duidelijk is of het voorzorgbeleid magneetvelden van toepassing is.
 - o Dorothe Albers geeft aan dat TenneT zich heeft geconformeerd aan het voorzorgbeleid en dat gevoelige gebouwen bij wet zijn gedefinieerd. Het voorzorgbeleid magneetvelden is opgesteld door het Rijk en daarmee zelfbindend. In het VenP is dit ook aangegeven onder het uitgangspunt 'vermijden van gevoelige gebouwen'.

¹ Addendum: De verbinding bij Breda is een 150 kV verbinding. Wegens technische eigenschappen is het wel mogelijk om 150 kV-verbindingen ondergronds aan te brengen. Het betreffende deel van de 150 kV-verbinding in Breda is opgenomen in de verkabelingsregeling i.h.k.v. Wet Versnelling Energietransitie (wet VET)

² Addendum: De volgende definitie wordt gehanteerd voor gevoelige gebouwen in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving: "gebouwen waarin mensen langdurig kunnen verblijven". Onder langdurig bedrijf wordt verstaan: "een dagelijks verblijf gedurende minimaal een jaar met een verblijftijd van minimaal 14-18 uur per dag." In het herijkte voorzorgbeleid uit 2022 worden hieronder woningen, andere woonvormen waar mensen lang verblijven zoals verpleeghuizen en instellingen voor mensen met een beperking, scholen, kinderdagverblijven en crèches gerekend.

- Erik Nijssen (wethouder Peel en Maas) geeft aan dat er in Peel en Maas op dit moment onderzoek wordt gedaan naar het verkabelen van een 150 kV-verbinding in het kader van de verkabelingsregeling uit de wet VET buiten het zoekgebied van de 380 kV, maar binnen de gemeente. De gesprekken met de grondeigenaren lopen stroef. De aankondiging van een nieuwe bovengrondse verbinding zou dit alleen maar stroever kunnen maken. Hij vraagt zich af of dit project deze 150 kV-verbinding kan koppelen of verkabelen.
 - o Marjolein Mulder geeft aan dat het combineren van hoogspanningsverbindingen van verschillende spanningsniveaus zoals 380/150 kV in één mast, niet kan gebeuren in dit project wegens veiligheidsoverwegingen. Alleen als het huidige trace van de bovengrondse 150 kV-verbinding nodig is voor de 380 kV-verbinding komt de mogelijkheid om de 150 kV deels te verkabelen in beeld.

3. Procedure en samenwerking met overheden

Toelichting door Luuk van Dijk (projectleider KGG)

Rolverdeling:

- TenneT is de initiatiefnemer en levert beslisinformatie. Verder speelt TenneT een belangrijke rol in de (gebieds-)participatie;
- E-Merge is een adviesbureau dat in opdracht van TenneT onderzoek doet en een aantal stukken voor de volgende fase van deze procedure, zoals de NRD, MER en IEA opstelt;
- De minister van KGG is coördinerend bevoegd gezag en neemt het projectbesluit in overeenstemming met de minister van VRO. Het ministerie van KGG is verantwoordelijk voor zorgvuldige besluitvorming, verantwoording van het gekozen beleid, coördinatie van de vergunningen en participatie in de besluitvorming;
- De medeoverheden zijn belangrijke adviseurs op gebied van RO maar ook voor (gebieds-)participatie en energie. Ook zijn zij bevoegd gezag voor de benodigde uitvoeringsvergunningen.

Gedurende deze procedure worden de medeoverheden nauw betrokken. Dit gebeurt op bestuurlijk niveau door per stap minimaal één bestuurlijk overleg te houden over de voorgenomen publicatie en één met vooruitblik naar volgende stap. Er zal ook per stap de mogelijkheid zijn nog een extra bestuurlijk overleg plaats te laten vinden. Verder vindt er regelmatig ambtelijk contact plaats en is er een communicatiewerkgroep met de medeoverheden. Vanaf medio 2028 zal er ook coördinatieoverleg voor de vergunningen plaatsvinden.

Op hoofdlijnen kent de procedure de volgende stappen. In 2025-2026 zullen de verschillende onderzoeksalternatieven bepaald worden aan de hand van een aantal onderzoeken, waaronder de plan-MER en de IEA. Deze worden vastgelegd in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). Uit de verschillende onderzoeksalternatieven zal in 2027 een voorkeurstracé gekozen worden. Hierbij wordt ook een voorbereidingsbesluit genomen, zodat de benodigde ruimte gereserveerd kan worden. Tussen 2028 en 2030 wordt het definitieve trace uitgewerkt. De realisatiefase staat gepland van 2030 tot 2035. De geplande ingebruiknamedatum van de nieuwe verbinding is in 2035.

Op dit deel van de presentatie geven de bestuurders de volgende aandachtspunten mee:

- Dirk Franssen (wethouder Roermond) vraagt wat gebeurt mocht het knelpunt zich eerder dan 2030 voordoen. Wordt dan ook de procedure versneld?
 - o Marjolein Mulder geeft aan dat TenneT samen met marktpartijen het knelpunt zo goed mogelijk in kaart probeert te brengen en op de ontwikkeling van dit knelpunt anticipeert met de nodige maatregelen.

- TenneT kijkt zelf minimaal 10 jaar vooruit en probeert binnen deze termijn de komst van het knelpunt zo goed mogelijk in te schatten. Mocht het knelpunt zich eerder voordoen, dan zullen er ook eerder mitigerende maatregelen ingezet worden.
- Luuk van Dijk geeft aan dat mogelijkheden voor versnelling van de projectprocedure bekeken worden, maar dat focus ligt op het voorkomen van vertraging. Het versnellen van de procedure mag niet ten koste gaan van het beginsel van zorgvuldige besluitvorming.
 - Wilma Dirken (gedeputeerde Noord-Brabant) complimenteert het belang van zorgvuldigheid in de procedure. Ze geeft aan dat leveringszekerheid ook van groot belang is. Een tip is versnellingstafels te laten adviseren over de processen in de procedure die mogelijk versneld of parallel uitgevoerd zouden kunnen worden.
 - Dorothé Albers bedankt voor het compliment en de tip.

4. Kennisgeving Voornemen en Participatieplan

Toelichting door Luuk van Dijk

Het VenP zal op 3 oktober 2024 worden gepubliceerd. Er zal een webinar gehouden worden om in de behoefte tot een plenair verhaal te voorzien. Er zijn daarna 3 informatieavonden, geografisch verdeeld door het zoekgebied.

Luuk van Dijk nodigt de aanwezigen van het overleg hartelijk uit om de informatieavonden te bezoeken. Zodoende kunnen ze meemaken hoe KGG en TenneT invulling geven aan een informatieavond en beeld krijgen van de stemming onder het publiek. Zij zullen niet met een naambadge en expliciete rol aanwezig zijn.

Tot slot vraagt Dorothé Albers de bestuurders om (positief) advies op de voorgenomen ter inzagelegging van het Voornemen en Participatieplan (in de context dat hierover eerder ambtelijke afstemming heeft plaatsgevonden).

Bestuurders spreken zich uit over het verzoek (positief) te adviseren op het VenP:

- Michael Theuns (gedeputeerde Limburg) geeft aan dat het vragen om advies een ongelukkig gekozen term is omdat er geen collegebesluit onder dit advies ligt. Voorkom dat er wettelijke en informele termen door elkaar gebruikt worden.
 - Wethouders van de gemeente Nederweert, Peel en Maas, Roermond en Weert sluiten zich hierbij aan.
 - Aantal suggesties die worden gedaan zijn: 'reflectie', 'heeft u wensen danwel bedenkingen' of 'vragen om een reactie'
 - Dorothé Albers geeft aan dat de term informeel is bedoeld, maar uit de reacties blijkt dat deze verwarrend over kan komen. Dit zal voor het vervolg aangepast worden, maar met behoud van de intentie.
- Dorothé Albers concludeert dat de bestuurders geen aandachtspunten hebben benoemd die publicatie van het VenP in de weg staan. Dit zal ook zo naar de minister van Klimaat en Groene Groei worden gecommuniceerd.

Verder geven de bestuurders op dit deel van de presentatie de volgende aandachtspunten mee:

- Thomas van Gemert (wethouder Weert) geeft aan dat het de juiste weg is om vanuit het college een informerende brief aan de raad te sturen, maar dat dit wel een zware methode is voor dit moment. Een brief vanuit KGG aan de raad had ook volstaan.
 - Luuk van Dijk geeft aan dat van te voren in ambtelijk overleg afgestemd is. Bij volgende stappen zal dit opnieuw overwogen worden waarbij deze opmerking wordt meegenomen.

- Sjors Blomen (wethouder Maasgouw) geeft aan dat hij graag heeft dat er op de informatieavond in Brachterbeek een plenair deel gehouden wordt. Er is een georganiseerde burgerbeweging die slechte ervaringen heeft met algemene informatieavonden en een voorkeur heeft voor een plenaire sessie. Erik Nijssen (wethouder Peel en Maas) sluit zich hierbij aan.
 - o Luuk van Dijk geeft aan dat de projectgroep bekend is met de wens van de burgerbeweging en de onderliggende bezwaren. Op basis van diverse ervaringen is er om meerdere redenen bij de informatiebijeenkomsten van KGG geen plenair deel. Wel wordt op een andere manier aan de onderliggende bezwaren tegemoet gekomen. Een digitale bijeenkomst (webinar) met een plenaire presentatie die ook is terug te kijken. Ook wordt meer aandacht geschonken aan de ontvangst van bezoekers zodat men beter weet waar de avond over gaat.
- Gaby van den Waardenburg (wethouder Helmond) geeft aan getabelleerd reacties op het VenP gegeven te hebben, maar heeft de verwerkingen van de reacties in deze tabel niet teruggezien.
 - o Luuk van Dijk geeft aan dat de reactietabel met de ambtelijke contacten gedeeld is, maar niet met de leden van het BO. Luuk van Dijk deelt dit nog specifiek met de wethouder.

5. Doorkijk vervolgfase c-NRD

Marjolein Mulder geeft een toelichting op dit deel van de presentatie. Ze geeft een overzicht van:

- De alternatievenontwikkeling en hoe deze wordt uitgewerkt tot een exact tracé;
- Hoe de trechtering in de volgende fase zal verlopen van de ontwikkeling van grove lijnen tot concretere onderzoeksalternatieven en hoe de omgeving hierbij betrokken zal worden;
- Een overzicht van de participatiemomenten voor het ontwikkelen van alternatieven en het beoordelen van de conceptversie van het c-NRD.

Er worden geen vragen gesteld of opmerkingen gemaakt op dit deel van de presentatie. Dorothé Albers bedankt de bestuurders voor hun tijd, aandacht en aandachtspunten en vragen op de presentatie.

6. Rondvraag

Dorothé Albers vraagt de leden van het overleg of er nog algemene vragen zijn. De volgende vraag wordt gesteld:

- Esther Puts (Leudal) vraagt hoe de publicatie op lokaal niveau zal verlopen. Ze vraagt of er vanuit het ministerie van KGG contact gelegd zal worden met lokale bladen, hoe de gemeentes hierbij betrokken worden en in hoeverre de gemeentes nog zelf bepaalde handelingen moeten verzorgen.
 - o Luuk van Dijk geeft aan dat er een voorinventarisatie van relevante h.a.h. bladen gedaan is in overleg met de leden van de communicatiewerkgroep. De publicatie en communicatie worden geheel door het ministerie van KGG georganiseerd. De communicatiemedewerkers van de gemeenten zullen hoogstens door KGG benaderd worden met de vraag om de publicatie bekend te maken op de gemeentesites.

7. Sluiting

Het overleg wordt gesloten om 15:25.

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**

Directie Realisatie
Energietransitie

Ons kenmerk

DGKE-DRE / documentId

CONCEPT